

kongelig Stadsfæstelse for deres Præster, men det skulde Søberne o. s. v. ogsaa have for deres Præster; thi der er en meget stor Forskjel. De, om hvilke der her i Lovforslaget er Tale, skulde forlange kongelig Stadsfæstelse for en Præst, som derved anerkjendes for at være Præst for en Menighed i den danske Folkekirke, og det er dog vel ikke Meningen, naar Kongen stadfæster den, som den mosaiske Menighed ansætter som sin Præst. Og naar den ærede Taler ligeledes bemærkede, at Menigheden vel skulde anerkjendes, men at det var, ligesom naar den ene Souverain anerkjendte den anden, saa vil der neppe være Nogen her i Thinget, hvis Opmærksomhed det har kunnet undgaae, at dette Ord „anerkjendes“ har her en heel anden Betydning. Den Anerkjendelse, der her er Tale om, kan tages tilbage, naar den ene Part ikke opfylder sin Skyldighed; Menigheden stiller sig altsaa under Kongens Tilsyn, ligesom den øvrige Deel af Folkekirken staaer under dette Tilsyn; men den ærede Rigsdagsmand glemte overhovedet, at Taleren her er om en Menighed, som bestemte og mere udtrykkeligt end nogen anden saadan Menighed i Landet stiller sig under Folkekirken's Tilsyn, under det stedlige Tilsyn af Provster og Biskopper, under et Tilsyn, der har at paasee, at den i alle Maader forholder sig enig med Folkekirken, med de enkelte Indrømmelser, som Kirkestyrelsen, særligt vakt til at være opmærksom paa den, maatte give den i forholdsviis ubetheliger og underordnede Spørgsmaal. Det er ikke saa let at sige, om det ikke skulde vise sig, at en saadan udtrykkelig Anerkjendelse af Valgmenigheder og Ordning af Tilsynet med dem, vil være Udskilligt værd i Tider som de nærværende, hvor der ganske rigtigt rundt om i Landet — ogsaa forsaavidt jeg har kunnet lytte til — fremkommer saadanne Nøster, som den ærede Afd. Landskingsmand for 1ste Kreds (Lehmann) omtalte, fra Folk, som selv vilde have sig regnede til Folkekirken, men som sige: „Vi ere Medlemmer af Folkekirken; det forstaaer sig, Folkekirken er den, som alle Danske, eller dog Fleertallet af de Danske, høre til, og som er ægte dansk; forresten er der ingen Regel og Baaud for os.“ Jeg vil henstille til det høie Thing, om det under en Tilstand som den

nærværende, hvor det vel ikke kan gjøres til Gjenstand for Paatale, men hvor det dog er vist, at Mangfoldige, der fuldstændig opføre sig som Medlemmer af Folkekirken og gjøre Forbring paa Rettigheder som saadanne, tale saaledes om den, som om den — ja, jeg vil ikke gjerne bruge et plat Udtryk — var en Vognæse, som man kunde dreie til at være, hvad i al Verden det nu skulde være, om det under en saadan Tilstand, siger jeg, og paa en saadan Tid, ikke endda er ganske godt at faae en Menighed, som udtrykkeligt udtaler, at noget Saadant ikke er dens Mening, men at Folkekirken for den har noget Fast, Bestemt og Urokkeligt, at dertil agter den at holde sig og at stille sig under et særligt Tilsyn i saa Henseende. — Hvad angaaer, at den ærede Taler bemærkede, at Udtrykket „Hjælpemenighed“ var blevet opgivet af mig, saa forstaaer det sig af sig selv, at det aldeles ikke er fordi jeg skulde have faaet nogen Ubillie mod Udtrykket eller have opgivet min Betragtning af, at disse Menigheder ogsaa ere Hjælpemenigheder, som vilde yde Folkekirken en Hjælp, hvilken ikke allevegne kan tilveiebringes, saaledes som det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Piebe) foreslog, ved at man stuffer flere Præster, deler Kaldene osv., Noget, jeg som Biskop troligt har arbejdet paa, og ligeledes som Minister. Jeg har altsaa aldeles ikke opgivet den Forestilling, at Valgmenigheden ogsaa i Virkeligheden vil være en Hjælpemenighed; men just fordi det er mig om Sagen at gjøre, og just fordi det er mine Udtalelser om denne Sag, der have foranlediget, at jeg nogensinde er kommen her — Udtalelser, som jeg som Biskop var kaldet til at fremkomme med —, just derfor, siger jeg, kunde det aldrig falde mig ind ligeoverfor nogen af Rigsdagens Dele at gjøre Vanskeligheder med Hensyn til, hvilken Betegnelse man vilde foretrække, naar den da ikke ligefrem, saaledes som Ordet „Trime-nighed“, strider mod min Overbeviisning, og allerminst kunde jeg indvende Noget imod at lade Ordet „Hjælpemenighed“ fare, da jeg godt kunde indsee, at man maatte nok faa meget skrive det med begge Navne, i Munden vilde dog kun det ene Navn komme til at gaae og gjælde, — Den samme ærede Taler gjorde en